

Asia: VN/547/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi yhdenvertaisuusvaltuutetusta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Onko naiseen kohdistuvan väkivallan raportoijalle mielestänne tarvetta?

Monika-Naiset liitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Järjestömme pitää itsenäisen ja riippumattoman naiseen kohdistuvan väkivallan raportoijan tehtävää erittäin tarpeellisena. Se olisi merkittävä askel naiseen kohdistuvan väkivallan vastaisten toimien vahvistamiseksi Suomessa. Olemme vaatineet raportoijan tehtävän perustamista jo vuosia. Naiseen kohdistuvan väkivallan vähentämiseksi on Suomessa paljon tehtävää.

Onko teillä huomioita koskien naiseen kohdistuvan väkivallan raportoijan tehtäviä?

Monika-Naiset liitto kannattaa ehdotettua tavoitetta, että raportoijan tehtävänä olisi seurata ja arvioida toimintaperiaatteita ja toimenpiteitä naiseen kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi sekä seurata kansallisen lainsäädännön toimivuutta, naiseen kohdistuvan väkivallan uhrien oikeuksien toteutumista ja kansainvälisten velvoitteiden toteutumista laajasti yli sektoreiden rajojen. Raportoija tekisi ehdotuksia ja suosituksia ja antaisi lausuntoja, toisi havaintojaan esiin yhteiskunnallisessa keskustelussa sekä raportoi havainnoistaan suoraan päätöksentekijöille. Tähän on suuri tarve. Kannatamme ehdotusta, että raportoija ei antaisi oikeudellista apua tai neuvontaa yksittäisissä tapauksissa.

Monika-Naiset liiton mielestä naiseen kohdistuvan väkivallan sijaintipaikkaa on syytä arvioida uudelleen. Nyt esitetty sijaintipaikka yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistossa ei välttämättä tue raportoijan tehtävän naiserityisyyttä. Näkemysksemme mukaan raportoijan tehtävät saattaisivat sopia paremmin joko Tasa-arvovaltuutetun toimiston, Ihmisoikeuskeskuksen, tai HEUNI - YK:n yhteydessä toimiva Euroopan kriminaalipolitiikan instituutin yhteyteen.

Raportoijan tehtävän perustamisessa on varmistettava riittävät resurssit tehtävän hoitamiseksi. Pidämme esityksessä arvioitua 200 000 euron määrärahaa raportoijan henkilö- ja toimintamenoihin tehtävän laajuuteen nähden riittämättömänä.

Esityksen mukaan naisiin kohdistuvan väkivallan raportoijana tehtävän hoitamiseksi yhdenvertaisuusvaltuutetulla ei olisi oikeutta saada salassa pidettäviä tietoja. Ovatko esitetyt tiedonsaantioikeudet mielestänne riittäviä?

Jos katsotte, että yhdenvertaisuusvaltuutetulla tulisi olla oikeus saada myös salassa pidettäviä tietoja raportoijan tehtävän hoitamiseksi, mitä tietoja ja miltä viranomaiselta tai muulta taholta yhdenvertaisuusvaltuutetun tulisi mielestänne saada? Entä mihin tarkoitukseen salassa pidettäviä tietoja tarvittaisiin?

Esityksen mukaan raportoijan tehtävä olisi kattaa myös uhrien oikeusturvan arvioinnin. Vaikka raportoija ei käsittele yksittäisten henkilöiden yhteydenottoja eikä anna neuvontaa yksittäistapauksissa, on hänellä oltava mahdollisuus arvioida laajemmin uhrien oikeusturvan toteutumista. Tästä syystä Monika-Naiset liitto ry pitää laajaa tiedonsaantioikeutta välttämättömänä raportoijan tehtävän hoitamiseksi.

Muut huomiot esitysluonnoksesta

-

Gerbert Natalie

Gerbert Natalie
Monika-Naiset liitto ry - Jenni Tuominen, toiminnanjohtaja